

LETNO POROČILO 2025

Društvo Terra Anima – pregled izvedenih aktivnosti

Ključni poudarki leta 2025

- izvedba prostovoljskih naravovarstvenih akcij za varovanje dvoživk in spremljanje stanja mokrišč v Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne
- razvoj izobraževalnih programov za otroke in mlade, vključno z gozdnimi delavnicami, izobraževalnimi tabori ter mednarodnim treningom mladinskih delavcev
- nadaljnji razvoj metodologije umetnosti pripovedovanja zgodb za naravo skozi literarne dogodke, umetniške prakse in javna predavanja
- sodelovanje v umetniško-aktivističnih pobudah za zaščito rek ter povezovanje z mednarodnimi organizacijami in iniciativami za varovanje voda

Dosežki v številkah – 2025

- več kot **30 izvedenih dogodkov in aktivnosti** na področju naravovarstva, izobraževanja in kulture
- približno **300 udeležencev** delavnic, predavanj, sprehodov in kulturnih dogodkov
- več kot **40 vključenih prostovoljcev** v naravovarstvenih akcijah in projektih društva
- **3 mednarodna sodelovanja** na področju varovanja rek, umetnosti in mladinskega dela
- **več umetniških projektov in razstav**, ki povezujejo ekologijo, umetnost in skupnost

1. OHRANJANJE NARAVE IN TERENSKÉ AKTIVNOSTI

Društvo Terra Anima je tudi v letu 2025 aktivno izvajalo terenske naravovarstvene aktivnosti na območju Krajinskega parka Češeniške in Prevojske gmajne ter drugih naravnih območjih. Dejavnosti so bile usmerjene v neposredno varovanje ogroženih vrst, spremljanje stanja habitatov ter ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja mokrišč, gozdov in vodnih ekosistemov. Pomemben del dela predstavlja vključevanje prostovoljcev ter povezovanje znanstvenega znanja z doživljajskim učenjem v naravi.

26. 2.–31. 3. – Akcija prenašanja dvoživk

Organizacija in koordinacija prostovoljske akcije varnega prenosa dvoživk čez prometnico, vključno z izobraževanjem prostovoljcev, evidentiranjem podatkov ter pripravo strokovnega članka. Aktivnost združuje neposredno varovanje vrst, zbiranje podatkov in ozaveščanje javnosti.

V akciji je sodelovalo **21 prostovoljcev**, ki so skupaj opravili približno **62 prostovoljskih ur** ter varno prenesli **2039 dvoživk** čez prometnico na območju njihove selitvene poti. Akcija pomembno

prispeva k zmanjševanju smrtnosti dvoživk na cestah v času spomladanskih selitev ter k dolgoročnemu ohranjanju njihovih populacij v lokalnem okolju.

O akciji je bil objavljen tudi strokovni članek: Novičnik Regljač, december 2025, stran 17, članek "Blate – Mlake, Krajinski park Češeniške in Prevojske gmajne" https://www.ckff.si/icvds/javno/regljac/Regljac_2025_st_5.pdf

5. 7., 28. 8., 28. 9. – Izobraževalni sprehodi po učni poti Blate–Mlake

Vodenja po mokrišču v Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne z interpretacijo narave skozi pripovedovanje zgodb. Program povezuje ekologijo, doživljajsko učenje in krepitev odnosa do lokalnega okolja.

31. 8. – Delavnica glinenih skulptur na drevesih in izobraževanje o drevesih

Ustvarjalna delavnica z izobraževalno vsebino o ekologiji dreves ter njihovi vlogi v ekosistemu. Udeleženci so skozi ustvarjanje glinenih podob Lešijev, mitoloških varuhov gozda iz slovanskega izročila, raziskovali drevesa kot živa bitja in njihov pomen v gozdnem ekosistemu. O projektu sta bila objavljena članka, ki sta dostopna na spletni strani: <https://www.terraanima.si/lesiji.html>

2. IZOBRAŽEVANJE IN DELO Z OTROKI IN MLADIMI

Izobraževalni programi društva so v letu 2025 nadaljevali z razvojem pristopov, ki združujejo ekologijo, umetnost in osebni razvoj. Skozi gozdne delavnice, tabore in mednarodne treninge smo mladim omogočili izkustveno učenje v naravi ter razvijanje občutljivosti za naravni svet. Programi spodbujajo ustvarjalnost, skupnostno sodelovanje in aktivno državljanstvo mladih na področju varovanja narave.

10. 5., 24. 5., 14. 6., 4. 10. – Zgodbe iz narave (KS Kolovec)

Gozdne delavnice za otroke, ki skozi umetnost pripovedovanja zgodb, gib in opazovanje narave krepijo ekološko pismenost ter empatijo do naravnega sveta.

24.–28. 8. – Konjesrčni izobraževalni tabor za mlade

Večdnevni izobraževalni tabor za mlade, ki povezuje naravo, umetnost, skupnost in osebno rast. Tabora se je udeležilo 16 otrok, ki so skozi različne dejavnosti v naravi razvijali ustvarjalnost, sodelovanje in občutek povezanosti z naravnim okoljem.

Program je vključeval aktivnosti na prostem, ustvarjalne in gledališke delavnice, gibanje v naravi, skupnostne igre ter pogovore, ki spodbujajo empatijo, socialne veščine in odgovornost do okolja. Tabor mladim omogoča kakovostno preživljanje časa v naravi, stran od ekranov, ter prostor za druženje, ustvarjanje in raziskovanje lastnih talentov.

1.–12. 9. – Trening mobilnosti mladinskih delavcev: Clownnection

Društvo Terra Anima je kot partnerska organizacija sodelovalo v Erasmus+ projektu **Clownnection**, mednarodnem usposabljanju za mladinske delavce, ki je potekalo v Franciji. Projekt je združil udeležence iz več evropskih držav (Francije, Italije, Litve in Slovenije) ter bil namenjen razvoju inovativnih pedagoških pristopov za delo z mladimi, ki vključujejo klovnsko umetnost, ustvarjalne metode in pripovedovanje zgodb. V programu so sodelovali tudi člani društva Terra Anima; kot udeleženka se je usposabljanja udeležila Špela Kaplja.

3. UMETNOST PRIPOVEDOVANJA ZGODB ZA NARAVO

Posebnost delovanja društva Terra Anima predstavlja razvoj metodologije umetnosti pripovedovanja zgodb za naravo. V letu 2025 smo to področje razvijali skozi literarne dogodke, umetniške delavnice, performativne prakse ter predavanja, ki povezujejo ekologijo, kulturo in simbolno razumevanje narave. Dogodki so ustvarjali prostor za refleksijo o odnosu človeka do naravnega sveta ter spodbujali globlji občutek odgovornosti do Zemlje.

(kulturni dogodki, literatura, performativne prakse)

31. 1. – Dušni zemljevid Žabjega kralja (Knjižnica Domžale)

Pripovedovalsko-predavateljski dogodek ob svetovnem dnevu mokrišč, na katerem sta pripovedovali in predavali Špela Kaplja in Neja Meta Rojc. Dogodek je skozi simboliko pravljice, pripovedovanje zgodb ter naravoslovno razlago osvetlil pomen mokrišč kot enega najbolj ogroženih, a hkrati biotsko najbogatejših ekosistemov. Dogodek je nastal na pobudo organizacije MedWet (Mediterranean Wetlands Initiative), mednarodne mreže držav, znanstvenih ustanov in organizacij, ki deluje v okviru Ramsarske konvencije ter spodbuja ohranjanje in trajnostno rabo mokrišč v sredozemski regiji.

2. 2. – Objava videa Speak up for wetlands (v sodelovanju z MedWet)

Prispevek k mednarodni kampanji za zaščito mokrišč: <https://www.youtube.com/watch?v=ndJMvTdhej4> #SpeakUpForWetlands Campaign — A message from Terra Anima (Slovenia)

6.3. in 30.5.2025 - Predstavitvi knjige Volčja Kapica

Volčja Kapica skozi sodobno reinterpretacijo pravljice odpira teme odnosa do divjine, strahu, notranje moči in človekovega odnosa do narave. Predstavitve so potekale v obliki pogovora in pripovedovanja zgodb. Predstavitvi sta potekali:

- **6. 3. 2025** – Knjigarna Primus, Ljubljana
- **30. 5. 2025** – Knjižnica Komen

Pogovarjali sta se Neja Meta Rojc, avtorica knjige Volčja kapica, in Ajda Vodlan, kolumnistka in recenzentka.

<https://domzalec.si/kolumna/kolumna-domzalca/cvetje-za-dan-zena-pozor-da-ne-naredite-napake-ajdapise/>

<https://www.kosovelova.si/dogodki/predstavitev-knjige-volcja-kapica/>

28. 11. – Ponatis knjige Volčja Kapica avtorice Neje Rojc

Zaradi povečanega zanimanja je bil izveden ponatis publikacije.

10. 7., 3. 8., 30. 8. – Večer poezije in svetosti narave

Literarni večeri, ki skozi poezijo in refleksijo odpirajo prostor za globlji odnos do narave.

Objava dogodka: <https://www.facebook.com/terraanima/posts/letos-je-v-terra-animi-poletje-%C4%8Das-za-poezijo-poezijo-ki-slavi-%C5%BEivljenje-tako-ko/1158717496294272/>

8. 8. – Delavnica izdelovanja glinenih talismanov varuhov narave

Umetniška delavnica za udeležence festivala Guardians, ki je potekala na lokaciji Fara pri Kolpi. Skozi simbolno ustvarjanje glinenih talismanov so udeleženci raziskovali odnos do narave ter razmislek o osebni odgovornosti za njeno varovanje. Delavnico je vodila Neja Meta Rojc.

9. 8. – Rečni ritual in pripovedovalski nastop za reko Kolpo

Umetniško-obredni dogodek za udeležence festivala Guardians, ki je potekal na lokaciji Fara pri

Kolpi. Dogodek je skozi pripovedovanje zgodb in simbolni rečni ritual ozaveščal o pomenu rek ter spodbujal spoštljiv odnos do vodnih ekosistemov. Dogodek je vodila Špela Kaplja.

11.–13. 8. – Aktivistično plavanje po Limskem kanalu (v sodelovanju z Ars Polis)

Čezmejna umetniško-aktivistična akcija za ozaveščanje o kritični ogroženosti sredozemske medvedjice (*Monachus monachus*), ene najbolj ogroženih vrst tjulnjev na svetu. Akcija je potekala v sodelovanju z **Udrugo Ars Polis iz Poreča (Hrvaška)**, ki deluje na področju kulture, umetnosti in družbenega angažmaja ter povezuje umetniške projekte z okoljskimi temami. Organizacijo vodi **Jana Žufić**.

Simbolno plavanje po **Limskem kanalu v Istri**, naravno zaščitenem morskem območju, je potekalo z namenom opozarjanja na pomen ohranjanja morskih ekosistemov ter varovanja življenjskega prostora sredozemske medvedjice. V akciji sta sodelovali **Neja Meta Rojc** (Društvo Terra Anima) in **Jana Žufić** (Ars Polis), ki sta preplavali celoten kanala kot javni performativni poziv k večji zaščiti morja in obalnih habitatov.

21. 9. – Snemanje videospota za zaščito rek (v sodelovanju s skupino Noreia)

Sodelovanje pri nastajanju umetniškega avdiovizualnega gradiva za podporo ozaveščevalnim kampanjam za zaščito rek. Videospot za pesem »**Klic reke**« skupine Noreia je bil sneman na več lokacijah ob **reki Kamniški Bistrici in Savi**.

Društvo Terra Anima je pri projektu sodelovalo kot **sofinancer** ter prispevalo konceptualne elemente vsebine: predlogo za besedilo, sodelovanje pri snovanju scenarija ter razvoj simbolnega obrednega prizora, ki poudarja odnos človeka do reke kot živega ekosistema. V videospotu je nastopalo 9 žensk, članic društva Terra Anima.

Videospot je bil objavljen na platformi YouTube in je namenjen širjenju ozaveščenosti o pomenu varovanja rek in vodnih habitatov (V prvih dveh mesecih je imel 56.000 ogledov)

25. 10. – Predavanje: Skrivnostni svet divjih živali (organizator Castelita, lokacija Kurešček)

Strokovno-poljubno predavanje o pomenu ohranjanja prostoživečih vrst, predavala je Neja Meta Rojc.

18. 11. – Predavanje: Dodana vrednost vode (organizator Srce Slovenije, lokacija Terme Snovik)

Predavanje o ekološkem, simbolnem in družbenem pomenu vode na srečanju mednarodne skupine The Value of Water (LAS projekt). Predavala je Špela Kaplja.

4. RAZSTAVE, FESTIVALI IN KONFERENCE

Razstavna dejavnost in sodelovanje na festivalih sta pomemben del javnega delovanja društva. V letu 2025 smo skozi fotografske in umetniške razstave predstavljali naravovarstveno delo društva ter umetniške projekte, ki ozaveščajo o pomenu ohranjanja narave. Razstave v galerijskih in naravnih prostorih omogočajo širši javnosti neposreden stik z vsebinami, ki povezujejo umetnost, ekologijo in skupnost.

6.–10. 8. – Kiparska razstava gozdnih varuhov Lešijev (Guardians festival, Kolpa)

Razstava umetniških del Neje Meta Rojc, ki skozi mitološko simboliko gozdnih varuhov (Lešijev) spodbuja razmislek o pomenu varovanja dreves in gozdnih ekosistemov. Skulpture so bile postavljene v naravnem prostoru festivala Guardians v Fari pri Kolpi, kjer so obiskovalce vabile k opazovanju dreves kot živih bitij ter k poglobljenemu odnosu do gozda in pokrajine.

Program festivala (z omembo umetnice):

<https://guardiansfestival.com/sl/festival-program/>

1.–13. 9. – Gozdna razstava drevesnih obrazov (učna pot Blate–Mlake)

Okoljska razstava v naravnem prostoru, ki je združila umetnost in interpretacijo gozda ter obiskovalce povabila k opazovanju dreves kot živih in izraznih bitij. Razstavljeni dela so nastala na kreativnem večdnevem taboru mladih, kjer je 17 mladih umetnikov prispevalo svoje kreacijo. Kasneje pa smo se ustvarjanju pridružili še starejši in na ustvarjalni delavnici 31. 8., ustvarili iz gline simbolne podobe drevesnih obrazov in gozdnih varuhov.

Avtorji: udeleženci delavnice z dne 31. 8.

Objave člankov:

<https://www.modre-novice.si/aktualno/obrazi-dreves/>

Glasilo Slamnik, september 2025, stran 24, članek "Lešiji: Gozdna razstava drevesnih izrazov"

https://domzalec.si/wp-content/uploads/2025/09/Slamnik-09-2025_NET.pdf

16. 10. – Oko foto festival Bohinj – otvoritev razstave Terra Anima

Razstava fotografije Ele Zdešar in njenih izbranih fotografij projektov društva, ki dokumentirajo naravovarstveno in umetniško delo.

24.–26. 10. – Srečanje aktivistov za reke Balkana (Bosna)

Mednarodno srečanje okoljskih aktivistov in organizacij, ki delujejo na področju varovanja rek na Balkanu. Dogodek je organizirala regionalna mreža Odbranimu prirodu Balkana (Defend the Balka-

ns) in je potekal v Bosni in Hercegovini. Namen srečanja je bil izmenjava dobrih praks na področju zaščite rek, povezovanje organizacij ter razprava o aktualnih grožnjah vodnim ekosistemom v regiji.

Srečanja sta se udeležili predstavnici Društva Terra Anima, Špela Kaplja in Alja Bulič iz iniciative Varuhinje rek, kjer sta sodelovali v razpravah o vlogi civilne družbe pri varovanju rek ter izmenjavi izkušenj med organizacijami iz različnih držav Balkana

4.-6.11.2026 - Srečanje RIWET, Vjosa, Albanija

Strokovni obisk območja reke Vjose v Albaniji, ene zadnjih večjih prosto tekočih rek v Evropi, namenjen spoznavanju dobrih praks varovanja rečnih ekosistemov. Obisk je potekal v sodelovanju z organizacijo RIWET (Rivers Wetlands Environmental Team) ter preko mednarodne mreže ReVivo.

Srečanje je omogočilo izmenjavo izkušenj z organizacijami in strokovnjaki, ki delujejo na področju varovanja rek na Balkanu, ter poglobljeno spoznavanje prizadevanj za zaščito reke Vjose, ki je bila nedavno razglašena za prvi narodni park divje reke v Evropi.

Strokovnega obiska se je udeležila Špela Kaplja

5. SKRB ZA REŠENE ŽIVALI

Na prostoru društva Terra Anima skrbimo za 4 rešene konje, 6 mačk in 2 psa.

6. PISANJE KOLUMN

V letu 2025 je Špela Kaplja sodelovala kot avtorica kolumn v lokalnem časopisu *Slamnik*, kjer je objavila tri kolumne. Pisanje je potekalo v sodelovanju z lokalnim društvom Revivo, s katerim smo si partnersko porazdelili mesečne prispevke.

Kolumne so bile vsebinsko usmerjene v ozaveščanje o naravi, pomenu mokrišč, gozdov in vodnih ekosistemov ter v spodbujanje bolj poglobljenega odnosa človeka do naravnega okolja. Prispevki so združevali strokovne poudarke, osebno izkušnjo in pripovedni pristop ter tako približevali naravovarstvene teme širši lokalni javnosti.

S tem društvom aktivno prispeva k javnemu obveščanju in ozaveščanju lokalne skupnosti o varovanju narave.

Kolumne so objavljene v posameznih številkah časopisa *Slamnik* (2025), dostopnih na: <https://www.kd-domzale.si/slamnik/>

ZAKLJUČNI POVZETEK LETA 2025

Leto 2025 je za Društvo Terra Anima predstavljalo vsebinsko bogato in razvojno pomembno obdobje, v katerem smo nadgrajevali terensko naravovarstveno delo, izobraževalne programe ter umetniško-kulturne aktivnosti. S svojim delovanjem smo povezovali varovanje narave, umetnost, izobraževanje in skupnostno sodelovanje ter krepili zavest o pomenu ohranjanja naravnih ekosistemov.

Na področju neposrednega varovanja narave smo nadaljevali sistematično delo na območju Krajskega parka Češeniške in Prevojske gmajne. Prostovoljske akcije prenašanja dvoživk, spremljanje stanja habitatov ter izobraževalne aktivnosti v naravi ostajajo ena osrednjih dejavnosti društva, saj združujejo varstvo vrst, zbiranje podatkov in vključevanje lokalne skupnosti.

Pomemben poudarek leta je bil namenjen delu z otroki in mladimi. Skozi gozdne delavnice, izobraževalne taborne ter mednarodne treninge smo mladim omogočili izkustveno učenje v naravi, razvijanje ustvarjalnosti ter občutka odgovornosti do okolja.

Osrednje razvojno področje društva ostaja umetnost pripovedovanja zgodb za naravo, ki smo jo v letu 2025 razvijali skozi literarne dogodke, umetniške performanse, razstave ter skupnostne prakse. Ta metodologija se vse bolj uveljavlja kot inovativno orodje za ozaveščanje, izobraževanje in krepitev skupnosti v času okoljskih izzivov.

Leto so zaznamovala tudi umetniško-aktivistična sodelovanja za zaščito voda in rek ter mednarodna povezovanja. Posebej pomemben je bil strokovni obisk Albanije v sodelovanju z organizacijo RIWET, kjer smo se na reki Vjosi seznanili z dobrimi praksami varovanja ene zadnjih večjih prosto tekočih rek v Evropi. Izmenjava izkušenj je prispevala k razumevanju širšega balkanskega konteksta varovanja rek ter krepitvi mednarodnega sodelovanja.

Celostno gledano je društvo Terra Anima v letu 2025 uspešno razvijalo svoje programe, povezovalo različna področja delovanja ter utrjevalo svojo vlogo pomembnega akterja na področju naravovarstvenega ozaveščanja, umetnosti in skupnostnega delovanja.

FINANČNO-POSLOVNI ZAKLJUČEK

Društvo Terra Anima je v letu 2025 poslovalo skladno s svojim poslanstvom in statutarnimi cilji. Prihodki so izhajali iz javnih razpisov, donacij, prispevkov udeležencev, prodaje publikacij ter drugih programskih dejavnosti. Sredstva so bila namensko porabljena za izvajanje naravovarstvenih, izobraževalnih in kulturnih programov, razvoj metodologije umetnosti pripovedovanja zgodb za naravo ter za kritje osnovnih stroškov delovanja društva. Društvo je poslovalo pregledno, gospodarno in vsa sredstva usmerjalo v izvajanje dejavnosti v javnem interesu.

Društvo Terra Anima se zahvaljuje vsem prostovoljcem, sodelavcem, partnerjem in podpornikom, ki s svojim znanjem, predanostjo in sodelovanjem omogočajo izvajanje naravovarstvenih, izobraževalnih in kulturnih programov ter prispevajo k varovanju narave in razvoju skupnosti.